

Ecologische beoordeling Bangert en Oosterpolder fase A-west te Blokker, gemeente Hoorn

Opdrachtgever Gemeente Hoorn
Referentie Stoker, O. 2016. Ecologische beoordeling Bangert en Oosterpolder fase A-west te Blokker, gemeente Hoorn. A&W-notitie 2654. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2654bao
Status Definitief
Datum 29 augustus 2016
Projectleider J. van Goethem
Autorisatie R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming en beoordeling
 4. Soortbescherming en beoordeling
 5. Conclusies
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Foto 1 t/m 4. Impressie van het plangebied (foto's A&W 2016).

1. Inleiding

De gemeente Hoorn is voornemens een herinrichting uit te voeren in het plangebied Bangert en Oosterpolder fase A (westelijk deel). Om dit mogelijk te maken wordt het bestaande bestemmingsplan Bangert en Oosterpolder gewijzigd of wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Voor een bestemmingsplanwijziging of een nieuw bestemmingsplan is een ecologische beoordeling nodig. De gemeente Hoorn heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, het Natuurbeheerplan Noord Holland (Natuurnetwerk Nederland: de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

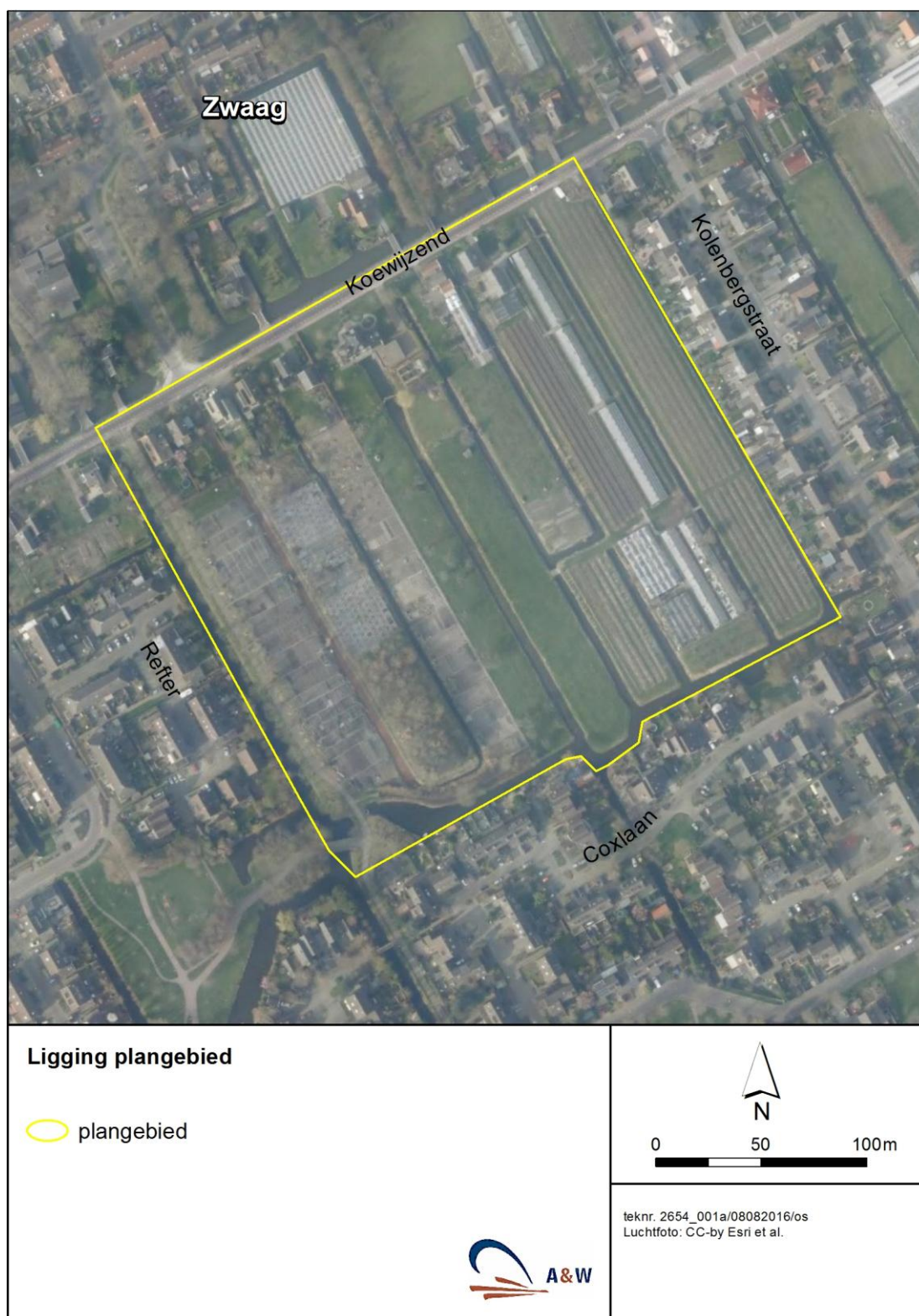
In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (NDFF, verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Ook is gebruik gemaakt van eerdere toetsingen die zijn uitgevoerd in andere deelgebieden van het nieuwbouwplan Bangert en Oosterpolder (de Vries 2015, Stoker 2016). Ten tweede is op 27 juli 2016 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd naar de (mogelijkheden voor) aanwezigheid van wettelijk beschermde natuurwaarden in het plangebied.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Wijziging wetgeving natuur

Naar verwachting treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

In deze quickscan is uitgegaan van het beoordelingskader volgens de vigerende wet- en regelgeving, dus nog niet volgens de nieuwe Wet Natuurbescherming. Op basis van de huidige informatie ten aanzien van die nieuwe wet, is het mogelijk dat de conclusies van deze quickscan aanpassingen behoeven nadat de Wet Natuurbescherming in werking is getreden. Wij adviseren de opdrachtgever om indien nodig hierover contact met ons bureau op te nemen. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn wanneer de beoogde herinrichting na 1 januari 2017 van start gaat.

Figuur 1. Ligging plangebied

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Blokker (zie figuur 1). Het gebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Koewijzend, de achtertuinen van de woningen aan de Kolenbergstraat vormen de oostgrens. De zuidzijde wordt begrensd door de achter- en zijtuinen van de woningen aan de Coxlaan en de westgrens zijn de achter- en zijtuinen van de woningen aan de Refter. Het plangebied werd in het verleden en wordt gedeeltelijk nog steeds gebruikt voor de glastuinbouw en fruitteelt. Het plangebied bestaat uit een aantal percelen die zijn ingericht als boomgaard, moestuin, grasland (begrast door schapen), natuurlijk gevormd bos en (historische) kassen (zie foto 1 t/m 4). De percelen zijn doorsneden middels watergangen.

De plannen voor het plangebied bestaan uit het realiseren van nieuwbouwwoningen en de inrichting van de ruimte daaromheen (infrastructuur en groen). Aan de noordoostzijde van het plangebied wordt een hoofdontsluiting voor fase A gerealiseerd. Een deel van de aanwezige historische kassen worden naar elders binnen het plangebied verplaatst om deze te behouden. Om bovenstaande te realiseren wordt het terrein bouwrijp gemaakt. Er worden bomen gekapt. Mogelijk vinden werkzaamheden plaats aan de sloten. De oude fabrieksschoorsteen en de woningen aan de Koewijzend worden niet aangetast.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat de planlocatie geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden (Ganzenfoerageergebied en Weidevogelkerngebied). Bovendien is het gezien de aard van de werkzaamheden en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Blokker onwaarschijnlijk dat de beoogde herinrichting van invloed is op de bovengenoemde beschermde gebieden in de omgeving en/of de daarbij behorende natuurwaarden.

Om deze redenen wordt geconcludeerd dat de beoogde herinrichting van het plangebied niet stuit op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving van gebiedsbescherming ten aanzien van het NNN, Ganzenfoerageergebied en Weidevogelkerngebied. Ten aanzien van de Natuurbeschermingswet geldt dat een ecologische relatie met het plangebied niet op voorhand kan worden uitgesloten, zie hieronder voor een beschrijving.

3.1 Natuurbeschermingswet, Natura 2000

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Markermeer & IJmeer' dat op een afstand van 3 km ten zuiden van het

plangebied ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een afstand van 10 km of meer. Gezien de afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de aard en omvang van de beoogde plannen, is het uitgesloten dat negatieve effecten optreden op deze overige door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. Deze overige gebieden zijn daarom niet van belang voor onderhavige beoordeling.

Aangewezen natuurwaarden

Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' is aangewezen voor het habitatype Kranswierwateren, de soorten Rivierdonderpad, Meervleermuis en 19 vogelsoorten.

De meeste van de bovengenoemde soorten zijn gebonden aan de biotopen die aanwezig zijn binnen het Natura 2000-gebied. De afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied is groot. Bovendien is er gezien de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Blokker geen sprake van uitstraling van geluid- en lichtverstoring op het Natura 2000-gebied. Om deze redenen zullen de beoogde werkzaamheden geen invloed hebben op de natuurwaarden waarvoor het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' is aangewezen en die zich alleen bevinden binnen de begrenzing van dit gebied.

Externe werking

Voor enkele aangewezen soorten geldt dat zij ook gebruik maken van de omgeving van de Natura 2000-gebieden, zoals enkele ganzensoorten en Meervleermuis. Volgens de 'externe werking' van de Natuurbeschermingswet zijn de aangewezen soorten van een Natura 2000-gebied volgens die wet ook daarbuiten beschermd. Door de ligging en het ontbreken van geschikt habitat heeft het plangebied geen ecologische betekenis voor de aangewezen ganzensoorten, zodat directe effecten van de beoogde werkzaamheden op deze aangewezen natuurwaarden van het genoemde Natura 2000-gebied zijn uitgesloten..

Meervleermuis

Van de Meervleermuis is bekend dat de soort afstanden van meer dan 15 km kan afleggen naar foerageergebieden. Omdat deze vleermuissoort zijn verblijfplaatsen in gebouwen heeft, is een ecologische relatie met het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' op voorhand niet uit te sluiten.

Voor Meervleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Vliegroutes en foerageergebied van de Meervleermuis zijn doorgaans aanwezig boven brede watergangen.

In het plangebied zijn een aantal objecten aanwezig die mogelijk dienst kunnen doen als verblijfplaats van de (Meer)vleermuis. De oude fabrieksschoorsteen en de woningen aan de Koewijzend zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor (Meer)vleermuizen (Kapteyn 1995). Aan deze gebouwen worden geen werkzaamheden uitgevoerd. Overige bouwwerken, zoals de kassen en een vervallen constructie van metaal zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van de Meervleermuis. Dit komt door het ontbreken van spouwmuren en andere ruimtes/holtes die een geschikt (stabiel) klimaat hebben. De plannen veroorzaken om bovenstaande redenen geen direct negatief effect op verblijfplaatsen van de Meervleermuis.

De watergangen in het plangebied kunnen dienst doen als vliegroute van de Meervleermuis. Vooral de westelijk gelegen watergang, de brede watergang (beiden noord- zuid georiënteerd) in het midden van het plangebied en de zuidelijke gelegen watergang zijn geschikt als vliegroute van Meervleermuis. Mogelijk kunnen deze watergangen tevens deel

uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar gezien de ligging in de bebouwde kom zijn deze niet van essentieel belang voor de Meervleermuis. Door de herinrichting kunnen de potentieel aanwezige vliegroutes van Meervleermuis verloren gaan. Oorzaken hiervan kunnen zijn een sterke toename van lichtuitstraling, het dempen van de watergangen of het fysiek blokkeren van watergangen. Om deze reden is aanvullend onderzoek nodig om vast te stellen of er vliegroutes van Meervleermuis aanwezig zijn in het plangebied.

Conclusie

Om vast te stellen of de plannen een conflict veroorzaken met de Natuurbeschermingswet ten aanzien van Meervleermuis, is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vliegroutes van deze soort. Ten aanzien van de overige waarden waarvoor het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' is aangewezen, kan worden geconcludeerd dat de herinrichting in het plangebied geen (significant) negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde, middelzwaar beschermde en zwaar beschermde soorten). Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Blokker en heeft een gevarieerd karakter waarbij ook groenelementen aanwezig zijn. Hierdoor is er een kans op aanwezigheid van soorten die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor het beoogde inrichtingsplan.

4.1 Planten

Het plangebied maakte in het verleden en deels nu nog deel uit van de glastuinbouw en fruitteelt. Hierdoor zijn de meeste percelen als zodanig ingericht en beheerd (als boomgaard, moestuin of met kassen erop). Er is op deze percelen geen tot weinig ruimte voor natuurlijk gevormde vegetaties. De graslandpercelen in het midden van het plangebied zijn voedselrijk en worden begraast door schapen. Gezien deze omstandigheden worden hier geen beschermde plantensoorten verwacht (op de percelen). Aan de zuidkant van één van de westelijke percelen heeft zich een natuurlijk bos gevormd. Dit is ook voedselrijk en verruigd waardoor het ongeschikt is voor groeiplaatsen van beschermde plantensoorten.

De meeste sloten in het plangebied bevatten weinig tot geen waterplanten. De meeste oevers worden intensief beheerd of zijn afgedekt met doek. Een aantal oevers bevat mede daardoor geen oevervegetatie. De brede sloot in het midden van het plangebied heeft wel een goede waterkwaliteit en de oevers worden relatief extensief beheerd (begrazing door schapen). In deze sloot groeit onder andere Groot blaasjeskruid en Zwanenbloem. Op de oever zijn groeiplaatsen van Wolfspoot en Watermunt aanwezig. Voor de Zwanenbloem geldt dat deze licht beschermd is volgens de Flora- en faunawet. Er worden geen andere beschermde plantensoorten verwacht.

Door de herinrichting gaan mogelijk groeiplaatsen van de licht beschermde Zwanenbloem verloren. Voor licht beschermde soorten geldt een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Om deze reden veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde plantensoorten.

4.2 Ongewervelde soorten

De wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten die in Nederland voorkomen, zoals bepaalde soorten dagvlinders, libellen en waterorganismen, stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied, die vaak alleen te vinden zijn in natuurgebieden. Gezien het ontbreken van dergelijke ecologische randvoorwaarden in het plangebied en de geraadpleegde verspreidingsgegevens (NDFF) worden hier geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten verwacht.

4.3 Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn in verleden de middelzwaar beschermde Kleine modderkruiper en de zwaar beschermde Bittervoorn aangetroffen (NDFF, Stoker 2014, Van Delft *et al.* 2015). De watergangen in het plangebied kunnen deel uitmaken van het leefgebied van bovengenoemde soorten. Andere beschermde vissoorten worden niet binnen het plangebied verwacht, omdat de aanwezige biotopen niet voldoen aan de habitateisen van deze soorten.

Indien er werkzaamheden plaatsvinden die van invloed zijn op het oppervlaktewater, ontstaan mogelijk negatieve effecten op het leefgebied van de middelzwaar beschermde Kleine modderkruiper en/of de zwaar beschermde Bittervoorn. In dat geval ontstaat een conflict met de Flora- en faunawet. Voorafgaand aan dergelijke ruimtelijke ingrepen dient daarom te worden vastgesteld of de genoemde vissoorten aanwezig zijn.

In het geval Bittervoorn wordt aangetroffen, dient voor de ingreep een ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij aanwezigheid van Kleine modderkruiper kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door het ministerie van EZ relevante en goedgekeurde gedragscode. In dat geval is ten aanzien van die soort geen ontheffing nodig.

4.4 Amfibieën

In de directe omgeving van het plangebied komt een aantal licht beschermde soorten voor, zoals Gewone pad, Bruine kikker, Meerkikker en Kleine watersalamander (NDFF, Van Delft *et al.* 2015). De watergangen in het plangebied kunnen eventueel geschikt zijn voor deze soorten, waardoor deze ook binnen het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Er worden geen middelzwaar- of zwaar beschermde amfibieënsoorten in het plangebied verwacht. De verspreidingsgegevens laten zien dat dergelijke soorten hier niet voorkomen en/of het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van deze soorten.

Door de herinrichting gaat mogelijk een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten (tijdelijk) verloren. Voor de licht beschermde amfibieënsoorten geldt bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze reden veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde amfibieënsoorten.

4.5 Reptielen

Gezien de aard van de binnen het plangebied beschikbare biotopen is dit gebied ongeschikt als leefgebied voor reptielen. Mede in overeenstemming met de verspreidingsgegevens

worden hier geen reptielen verwacht. De plannen veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als broedgebied voor vogels van stad en park, zoals Houtduif, Merel en Roodborst. Ook kunnen een aantal algemene watervogels tot broeden komen in de watergangen, zoals Wilde eend, Meerkoet en Fuut. Tevens kunnen in de omgeving van het plangebied diverse vogels tot broeden komen in tuinen en plantsoenen.

Algemeen

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten met jaarronde bescherming aangetroffen, deze worden hier ook niet verwacht. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving worden beïnvloed door de herinrichting.

Conclusie vogels

De beoogde inrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord.

4.7 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten zijn beschreven in § 4.8.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Gewone grootoorvleermuis (NDFF, Hoogeboom 2011). Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders.

Zoals ook in paragraaf 3.1 staat beschreven, zijn er gebouwen aanwezig in het plangebied die mogelijk geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het gaat hierbij om de woningen aan de Koewijzend en de oude fabrieksschoorsteen. Omdat er geen werkzaamheden zijn beoogd aan deze gebouwen, worden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast. De overige bouwwerken, zoals de kassen en een metalen constructie binnen het vervallen kassencomplex, zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen, door het ontbreken van spouwmuren en andere ruimtes/ holtes die een geschikt (stabiel) klimaat bevatten.

In het plangebied staan bomen. De meeste zijn te jong en/of te dun of hebben geen geschikte holtes voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn echter enkele bomen aanwezig waarvan niet op voorhand kan worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Dit komt door de aanwezigheid van holtes in de stam, loszittend schors of andere beschadigingen aan de boom. Bomen met dergelijke potenties zijn aanwezig in de oude hoogstamboomgaard waarin schapen grazen en in het spontaan opgekomen bos ten zuiden van het vervallen kassencomplex. Het is om bovenstaande redenen niet op voorhand uit te sluiten dat er binnen het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De kans op aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen is zeer klein. Mogelijk zijn er zomer- en/of baltsverblijfplaatsen van de Gewone- en/of Ruige dwergvleermuis aanwezig. Wanneer er bomen worden gekapt in het plangebied, kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. In dat geval is aanvullend onderzoek nodig om vast te stellen of er verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn.

Foerageergebied

Het plangebied maakt deel uit van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten, maar het is onwaarschijnlijk dat het een essentieel deel van het foerageergebied betreft. Waarschijnlijk blijft de kwaliteit en kwantiteit van dit foerageergebied bij uitvoering van de plannen vrijwel gelijk. Voor de betreffende soorten is in de omgeving tevens voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied blijft gewaarborgd.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren. Het plangebied kan mogelijk (delen van) vliegroutes van vleermuizen bevatten. De watergangen in het plangebied kunnen dienst doen als vliegroute van een aantal vleermuissoorten. Vooral de westelijk gelegen watergang, de brede watergang in het midden van het plangebied (beide noord- zuid georiënteerd) en de zuidelijk gelegen watergang zijn geschikt als vliegroute van Meervleermuis en

Watervleermuis. Ook is de bomenrij langs het fietspad aan de westzijde van het plangebied geschikt als vliegroute voor diverse vleermuissoorten.

Door de herinrichting kunnen de potentieel aanwezige vliegroutes van vleermuizen verloren gaan. Oorzaken hiervan kunnen zijn een sterke toename van lichtuitstraling, het dempen van de watergangen of de kap van de bomensingel. Om deze reden is aanvullend onderzoek nodig om vast te stellen of er vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied.

Conclusie vleermuizen

Om vast te stellen hoe de plannen zich verhouden tot de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen, is aanvullend onderzoek nodig. Ten aanzien van foerageergebied veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet.

4.8 Overige zoogdieren (exclusief vleermuizen)

Licht beschermde zoogdiersoorten

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het plangebied een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voorkomt, zoals Haas, Egel, Mol en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Hoogeboom 2011). Tijdens het veldbezoek werden drie hazen waargenomen in het plangebied. Voor juridisch zwaarder beschermde zoogdiersoorten geldt dat in het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig is. Dergelijke soorten worden hier dan ook niet verwacht.

Door de plannen gaat mogelijk een deel van leefgebied van enkele licht beschermde soorten (tijdelijk) verloren. Voor licht beschermde zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde inrichting veroorzaakt om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Zorgplicht

Naast bescherming onder de Flora- en faunawet geldt ten aanzien van soorten ook de zorgplicht. Dit betekent dat voldoende zorg gedragen moet worden voor de aanwezige soorten en dieren niet opzettelijk verwond of gedood mogen worden. De aanwezige Hazen in het plangebied leven geïsoleerd in het plangebied. Het gebied is omringd met bebouwing. Door de herinrichting gaat het leefgebied van deze soort verloren. Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen deze dieren vooraf aan de werkzaamheden te worden verjaagd richting de landerijen ten oosten van het plangebied.

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet: Voortoets

De beoogde plannen veroorzaken mogelijk een conflict met de Natuurbeschermingswet ten aanzien van vliegroutes van Meervleermuis. Om vast te stellen hoe de plannen zich verhouden, is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vliegroutes van Meervleermuis in het plangebied.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Natuurbeschermingswet ten aanzien van de overige aangewezen natuurwaarden van het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer'.

Overige gebiedsbescherming

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van de overige gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland, Ganzenfoerageergebied en Weidevogelkergebieden).

Soortbescherming

Om vast te stellen hoe de plannen zich verhouden tot de Flora- en faunawet is ten aanzien van vleermuizen aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en vliegroutes in het plangebied.

Voor de overige soorten geldt dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet, mits geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten (zie paragraaf 4.6).

Vooraf aan de werkzaamheden dienen de hazen richting de landerijen ten oosten van het plangebied te worden verjaagd (paragraaf 4.8 onder zorgplicht).

Aanbevelingen

Een aantal aanwezige watergangen in het plangebied is waardevol qua (beschermde) natuurwaarden. Daarnaast is hier ook potentie voor andere soortgroepen. Het is daarom aan te bevelen om bij de inrichtingsplannen rekening te houden met deze (potentiële) natuurwaarden. Dit kan worden gedaan door (een aantal van) deze watergangen te behouden en hier natuurvriendelijke oevers te realiseren. Dit heeft een positief effect op de oever- en waterplantvegetatie, amfibieën en libellen.

Literatuur

- Delft, J.J.C.W. van, J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht 2014. Bijlage bij RAVON 59, jaargang 17 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- Herder, J.E. (red.) 2010. Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- Hoogeboom, D. 2011. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Noord-Holland. Werkatlas. Projectnummer 11-52507B. Landschap Noord-Holland, Castricum.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Stoker, O. 2014. Ecologische beoordeling van herinrichting percelen achter Dorpstraat 131-137A in Zwaag. A&W-notitie 2259. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Stoker, O. 2016. Ecologische beoordeling Bangert en Oosterpolder fase 4a deel 7 en 8 te Zwaag, gemeente Hoorn. A&W-notitie 2584. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Vries, E.W. de, 2015. Ecologische beoordeling van nieuwbouwplan Bangert en Oosterpolder te Zwaag, gemeente Hoorn. A&W-notitie NWKAdiv2015#20. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites

- NDFF
- Digitale zoogdieratlas